

 jazykový koutek

شونى مانى
زيت وزعتر

توصل بالسلامة

صحتين! بصحتك نعيمًا
شتقتك
يلا كيفك
قهوة مرهبا
ميا تي حبيبي

Arabština ke kafičku

Petr Felčer

100
ÚKOLŮ · HÁDANEK · KVÍZŮ

Mrkněte se
i na naše další tituly
z edice Ke kafičku

naskenujte kód
a nakupujte

© Petr Felčer

ISBN 978-80-909335-7-6

K čemu tohle všechno

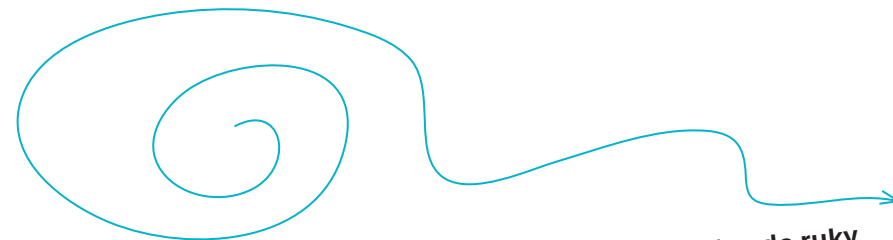
Rádi se učíte cizí jazyk s tužkou v ruce? Pak je tato knížka určena právě vám! Najdete tu stovku kvízů, hádanek, krátkých praktických dialogů, osmisměrek, křížovek a v neposlední řadě i kreativních cvičení – tedy takových, která můžete vystřihnout nebo dokreslit. Knižka je rozdělena do tří částí. První část je určena začátečnickům a polovinu úkolů, které v ní najdete, zvládnete s minimem předchozích znalostí. Druhá část se zaměřuje na jazykové zajímavosti a realie, ocení ji tak milovníci zeměpisu, dějepisu a literatury. Třetí část je pak určena mírně pokročilým studentům na úrovni A1/A2.

Mým cílem bylo vytvořit cvičebnici nejen zábavnou, ale také praktickou. Velký prostor je věnován základním tématům jako cestování, nakupování, jídlo, doprava nebo seznamování. Záludnosti ani gramatické chytáky tu nehledejte.

A jak s knihou pracovat? Záleží jen na vás. Můžete například podniknout stodenní výzvu a každý den vypracovat jedno cvičení – každé vám zabere pět až deset minut. Stejně tak se ale může stát, že vás první hravě pětiminutovky úplně pohltnou a vy vypracujete všechna cvičení během několika málo dní. I to je naprosto v pořádku! Doporučuju ale dvě věci: číst si slova a věty nahlas, kdykoliv je to jen možné, a také zapisovat si nová slovíčka a fráze, se kterými se ve cvičeních setkáte.

Přeju vám spoustu zábavných chvil s arabštinou,

Petr F.

... tak a teď už tužku do ruky
a jdeme na to!
يلا نبلش!

Obsah

Proč právě levantská arabština?	9	20. Opaky	34	3. Náboženské a jiné tituly ..	61	8. Dům a okolí	92
Tabulka souhlásek a jejich přepis	10	21. Ve směnárně	35	4. Slavní Arabové z Mašriku ..	62	9. Křížovka	93
ZAČÁTEČNÍCI	11	22. Byt	36	5. Levantská pohostinnost ..	63	10. Oblečení	94
1. Dotazník	13	23. Národnosti	37	6. Šest zajímavostí o arabské kávě	64	11. Postava	95
2. Kvíz na úvod	14	24. Mít či nemít?	38	7. Fotbalový slang	66	12. Arabizí	96
3. Štíty, cedule, vývěsky	15	25. Souhlas a nesouhlas	39	8. Bismillah!	68	13. Potvrzení rezervace	97
4. Od pyramid k Palmýře	16	26. Zaplatím!	40	9. Věděli jste, že... IV	69	14. Na výletě	98
5. Muž nebo žena?	17	27. Otázky	41	10. Argíle neboli šíša	70	15. Půjčení auta	99
6. Arabská města na čtyřech kontinentech	18	28. Věty pro přežití	42	11. Máza aneb muqabbilát ..	71	16. Křížovka na roadtrip	100
7. Číslice psané a mluvené ..	19	29. Orientace na cestě	43	12. Recept na muhallabiji	72	17. Srovnávání	101
8. Internacionalismy	20	30. Je to daleko?	44	13. Čtyři syrské vtipy	73	18. Co tak asi znamená?	102
9. Seznamování a small talk	21	31. Denní rutina	45	14. Slavné dvojice	75	19. Na letišti, v obchodě, nebo v hotelu?	103
10. Cestování	22	32. Domácí spotřebiče	46	15. Věděli jste, že... V	76	20. Bezpečnost nade vše	104
11. Věděli jste, že... ..	23	33. Věděli jste, že... III	47	16. Pracovní volno	78	21. Co tak asi znamená... II ..	105
12. Logické řady	25	34. Tři sporty a tři země	49	17. Jak moc jsem Levantinec? ..	79	22. V restauraci, v muzeu, nebo na pláži?	106
13. Kolik je hodin?	26	35. Pozdravy a přání	50	18. Lichotky a pochvaly	80	23. Bavíme se o práci	107
14. Ovoce	27	36. Na návštěvě	51	19. Kvíz	81	24. Najdi cestu	108
15. Věděli jste, že... II	28	37. Slaný, nebo hořký?	52	20. Přísloví a rčení	82	25. Místa a služby	109
16. Rodinná křížovka	30	38. Jedeme na pláž!	53	MÍRNĚ POKROČILÍ	83	26. Elektrikáři, svalovci a gambleři	110
17. Zelenina	31	39. Zvířata	54	1. Kompas	85	27. Co tak asi znamená III	111
18. Osmisměrka	32	40. Obklopte se arabštinou ...	55	2. Najděte vetřelce	86	28. Dělán, dávám, jím	112
19. Jaký jste tým?	33	KULTURA A ŽIVOT		3. Tři hádanky	87	29. Oblíbené a nenáviděné činnosti	113
		V LEVANTĚ	57	4. Pozdravy a prosby	88	30. Pochůzky a sháňky	114
		1. Země a města	59	5. Nakupuj jako Levantinec! ..	89	31. Bavíme se o práci II	115
		2. Slovník cestovatele	60	6. Každodenní nástroje a přístroje	90	32. Přání a gratulace	116
				7. Taxi	91		

33. Mysl ve střehu	117	38. Nejfrekventovanější slovesa II	122
34. Co s tím?	118	39. Slovesa na cesty i do práce	123
35. Tělo a zdraví	119	40. Lidová moudra a citáty . . .	124
36. Zlozvyky	120	KLÍČ	127
37. Nejfrekventovanější slovesa I	121		

Proč právě levantská arabština?

Jistě vás nepřekvapí, když vám řeknu, že v arabských zemích mezi sebou lidé hovoří jiným jazykem, než jaký slyší v médiích a čtou v knihách. Asi už jste si také všimli, jak výrazně se tyto „dvě arabštiny“ od sebe liší. Spisovnou arabštinu (tzv. *فصحى* [fuṣḥá]) znějící ve zpravodajství a zdobící veřejný prostor nemůže žádný student zcela opomíjet, pokud se chce v arabské zemi orientovat. Bez základů hovorového jazyka by pro něj však běžné hovory a interakce, humor, písničky nebo filmy zůstaly nepřístupným územím. Praktický cíl této cvičebnice si žádá také praktický jazyk, tedy ten, jímž lidé běžně komunikují doma, v obchodě, s přáteli a kolegy v práci: arabštinu hovorovou (tzv. *عامية* [ʕámmíje]). Zde se konkrétně budete setkávat s tou z Levanty – tedy ze Sýrie, Libanonu, Palestiny a Jordánska (arabsky *بلاد الشام* [bilád iš-Šám]) – která je součástí tzv. arabského Východu (Mašriku). Protože ale žádná „standardní levantština“ neexistuje, vycházíme v praktických větách a dialozích z té damašské.

Proč padla volba právě na levantštinu? Jednak protože jde vedle egyptské arabštiny o mediálně nejrozšířenější varietu, považovanou za „prestižní dialekt“. Arabové jí rozumí díky populárním písním, původním i dabovaným seriálům, filmům a dnes i podcastům. Na ulici arabských měst bychom asi nenašli nikoho, kdo by si nevybavil jedinou libanonskou, syrskou nebo palestinskou písničku a neznal žádný syrský seriál.

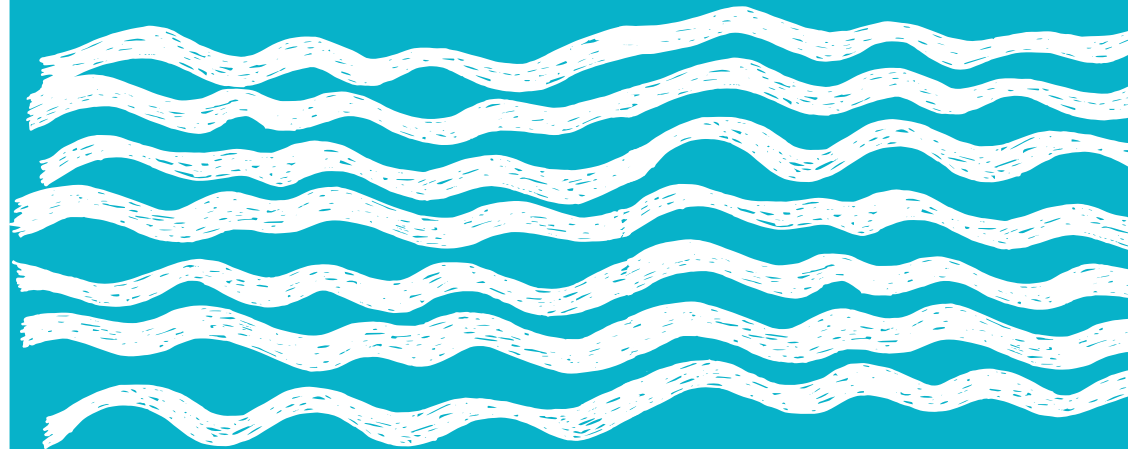
Díky diasporám Syřanů, Libanonců a Palestinců, kteří se následkem války, invazí a dalších rozmanitých příčin rozprchli po celém světě, se dnes můžete s levantštinou setkat na všech kontinentech. S tím vším souvisí další důvod: právě levantská arabština se vedle té egyptské nejčastěji vyučuje na univerzitách a jazykových školách, dnes už i u nás.

K zápisu hovorové arabštiny volíme kompromis: zachováváme spisovné psaní arabských hlásek *ث, ذ, ق*, přestože v městské mluvě jejich výslovnost většinou splýnula s hláskami *د, ت, ء*. Aby ale student nebyl ochuzen o reálnou výslovnost, najde za klíčem ke cvičením zjednodušený přepis dialogů a praktických vět do latinky.

Tabulka souhlásek a jejich přepisu do češtiny

	přepis	„arabízí“		přepis	„arabízí“
ء	'	2	ظ	z	
ب	b		ع	ʿ	3
ت	t		غ	ġ	8
ث	t/s		ف	f	
ج	ž	j	ق	q/'	2/q
ح	ħ	7	ك	k	
خ	ch	kh/5	ل	l/!	
د	d		م	m	
ذ	d/z		ن	n	
ر	r		ه	h	
ز	z		و	w	
س	s		ي	j	y
ش	š	sh/ch			
ص	š	s/9	پ	p	
ض	d		غ/گ	g	
ط	ṭ	t/6	فی	v	

Začátečníci

1. Dotazník

Ještě než se do toho pustíme, mám pro vás rychlý اسْتَبْرَاق, právě tak se totiž arabsky řekne **dotazník**:

která místa jsem na Blízkém východě navštívil:

.....

kam se chci ještě podívat:

.....

co mi na Blízkém východě chutná:

.....

moje oblíbená arabská písnička:

.....

arabská osobnost, kterou znám nebo obdivuju:

.....

první arabské slovo, které jsem se naučil:

.....

slovo, které jsem se naučil jako poslední:

.....

slovo, které se mi nedaří zapamatovat:

.....

co bych se chtěl letos naučit (smlouvat na tržišti,
konverzovat s kolegy, psát pozvánky na sociálních sítích...):

.....

2. Kvíz na úvod

- Arabské písmo je...**
  - slabičná abeceda
  - souhlásková abeceda
  - piktografický systém
- Arabština se čte:**
  - odshora dolů
  - zprava doleva
  - zleva doprava
  - zespodu nahoru
- Které z těchto slov pochází z arabštiny?**
  - intrika
  - bazar
  - šifra
  - paraván
- Které z následujících slov nemá původ v arabštině?**
  - matrace
  - razie
  - turban
  - arzenál
- Které české hlásky v arabštině nemají písmeno?**
  - č, p, v
  - l, r, z
  - f, ch, g
  - j, p, h
- Jeden evropský jazyk je přímým příbuzným arabštiny. Který?**
  - turečtina
  - španělština
  - maltština
  - albánština
- Jeden z následujících jazyků se nepíše arabským písmem. Který?**
  - urdština
  - ujgurština
  - perština
  - turečtina
- V kolika zemích je spisovná arabština hlavním úředním jazykem?**
  - 30
  - 12
  - 24
  - 51

3. Štíty, cedule, vývěsky

Naučit se arabská písmena není nic těžkého, ale číst veřejné nápisy může zpočátku představovat obtíž, zvláště když se v nich vyskytují tzv. **ligatury**: tj. dvě písmena spojená do jednoho znaku.

Vyzkoušejte si je na následujících nápisech, s nimiž se člověk běžně setká na letišti, na trhu nebo na silnicích.

informace [L-istiqlámát]	الاستعلامات	ا + ل = ل
pasy [L-žawázát]	الجوازات	ا + ج = ج
východ [machraž]	مخرج	م + خ = خ
registrace [tasžíl]	تسجيل	س + ج = ج
rezervováno [maḥžúz]	محجوز	م + ح = ح
centrum (města) [markaz il-madíne]	مركز المدينة	ا + م = م
řeznictví [lahḥám]	لحم	ا + ح = ح
datle [tamr]	تمر	ت + م = م

6. Arabská města na čtyřech kontinentech

Mnoho míst v Evropě, potažmo v Turecku i v Latinské Americe alespoň částečně pochází z arabštiny. Poznáte, jaká arabská slova se v nich skrývají?

1. Alcázar (Španělsko)	a. مَرَسَى kotviště
2. Algarve (Portugalsko)	b. حَمْرَاء červená
3. Algeciras (Španělsko)	c. دِيَار obydlí
4. Alhambra (Španělsko)	d. قَلْعَة hrad
5. Caltanissetta (Sicílie)	e. رِبَاط pevnost
6. Diyarbakır (Turecko)	f. شَقْ puklina, zřídlo
7. Guadalajara (Španělsko, Mexiko)	g. قَصْر palác
8. Marsala (Sicílie)	h. طَرْف mys, okraj
9. Misilmeri (Sicílie)	i. وادي údolí
10. Rabat (Malta)	j. مَنَزِل rezidence
11. Sciacca (Sicílie)	k. الغَرْب Západ
12. Trafalgar (Španělsko)	l. جَزِيرَة ostrov

7. Číslice psané a mluvené

Uvidíte-li arabské číslice napsané rukou, všimnete si, že některé vypadají trochu **jinak než tištěné** – např. trojka se může plést s dvojkou. Stejně tak se jejich **hovorová podoba** liší od té **spisovné**. Procvičte si jejich **psaní** a **výslovnost**.

[šifr] صفر	.....	٠	٠
[wáhid] واحد	.....	١	١
[tnén] اثنين	.....	٢	٢
[tláte] ثلاثة	.....	٣	٣
[arbʕa] أربعة	.....	٤	٤
[chamse] خمسة	.....	٥	٥
[sitte] ستة	.....	٦	٦
[sabʕa] سبعة	.....	٧	٧
[tmáne] ثمانية	.....	٨	٨
[tisʕa] تسعة	.....	٩	٩

